

Barnrättsstrateg för våra barns rätt

Den 1 januari 2020 blev det lag att barnkonventionen ska tillämpas fullt ut. Det innebär bland annat att barns bästa ska beaktas vid alla beslut som rör dem och att rätten till delaktighet och inflytande måste tillgodoses. Att beakta barns perspektiv och barnrättsperspektivet är därmed en lagstadgad förpliktelse. För att uppfylla denna lagstiftning krävs strukturer som säkerställer att barns rättigheter inte blir beroende av vilken nämnd eller förvaltning som är ansvarig.

I Umeå kommun finns i dagsläget svagheter i hur barnkonventionens förpliktelser tillämpas övergripande och konsekvent. Kommunens olika nämnder arbetar i varierande grad med barnrättsfrågor. Vissa har starka rutiner, god kunskap och ett tydligt barnrättsfokus, medan andra saknar systematiska metoder för exempelvis genomförandet av barnkonsekvensanalyser och barns insyn och delaktighet i beslut som påverkar dem. I beslutsunderlagen kan det ibland saknas en fullgod analys av hur barn påverkas och det finns inte alltid en enhetlig strategi för hur barns delaktighet ska säkras. Utan en tydlig central samordning och specialiserad funktion har arbetet blivit splittrat, där goda initiativ drivs på enskilda håll men utan sammanhållen effekt eller förutsägbarhet. Vänsterpartiet föreslår därför att Umeå kommun inrättar en barnrättsstrategstjänst, med uppdrag att arbeta kommunövergripande med att säkerställa barnkonventionens principer och krav. Barnrättsstrategen skulle ha i uppdrag att stödja nämnder och förvaltningar i utformandet av barnkonsekvensanalyser, att bidra till att rutiner, riktlinjer och policies utformas med barnrättsperspektiv, att följa upp och utvärdera hur beslut påverkar barns rättigheter samt att sprida och utveckla kompetens bland tjänstemän och förtroendevalda. I många kommuner och regioner finns redan liknande funktioner som kan tjäna som goda exempel.

I Region Värmland finns en barnrättsstrateg som planerar, genomför och följer upp aktiviteter i enlighet med barnkonventionen, ansvarar för att skapa en handlingsplan och samordna barnrättsombud samt nätverk. I Mönsterås kommun fungerar ett barnrättsteam under ledning av barnrättsstrateg, med uppdrag att arbeta strategiskt och kommunövergripande för barns rättigheter och delaktighet. I Sigtuna har alla kommunala förvaltningar en utsedd barnrättsstrateg/nätverk och där finns en handlingsplan och regelbundna möten mellan strateger för att säkerställa samordning och helhetsperspektiv. Dessa exempel visar att modellen är genomförbar och skapar mer systematik, bättre uppföljning och tydligare ansvar än då frågorna ligger utspridda.

Vänsterpartiet anser att Umeå behöver en sådan kärnfunktion för att kunna leva upp till barnkonventionens krav på ett konsekvent och rättssäkert sätt över hela kommunen. På så vis kan vi stärka barns inflytande och trygghet och skapa större likvärdighet mellan nämnder och förvaltningar.

Vänsterpartiet yrkar:

1. att Umeå kommun tillsätter en tjänst som barnrättsstrateg med kommunövergripande ansvar för barnkonventionens implementering.
2. att tjänstebeskrivningen utformas i enlighet med intentionerna beskrivna ovan.

Tobias Holmbom
Vänsterpartiet